

Kan Merkezlerinde Alınacak Önlemler

Güncellenme Tarihi: 04.05.2020

Pandemik COVID-19 nedeniyle kan hizmet birimlerinde alınacak önlemler aşağıda belirtilmiştir.

Kan Bağışı

1. COVID-19 immün plazma bağışı ile ilgili kabul kriterleri *COVID-19 İmmün (Konvelesan) Plazma Tedarik ve Klinik Kullanım Rehberi*'ne göre yürütülmelidir.
2. Bugüne kadar solunum virüsleri ve COVID-19'un kan ve kan ürünleri ile bulaştığı gösterilmemiş olmakla birlikte teorik bir risk söz konusudur. Kan bağışçıları, bağış öncesinde COVID-19 hastasıyla temasları ve hastalık ile ilgili belirtileri (ateş ve boğaz ağrısı, öksürük, solunum sıkıntısı gibi solunum yolu enfeksiyonları belirti ve bulguları) açısından sorgulanmalıdır.
3. Kesin COVID-19 olgularının iyileşme döneminde, vireminin ve/veya vücut sıvılarında virüs olma ihtimali ile ilgili mevcut belirsizlik nedeniyle semptomların sonlanmasından itibaren en az 28 gün sonra bağış kabul edilmelidir.
4. Kan bağışçılarının son 28 günde semptomatik soğuk algınlığı öyküsü olmamalıdır. Kan bağış merkezine randevu ile çağırılacak kan bağışçılarının son 28 günde semptomatik soğuk algınlığı öyküsü olanlar bağışa gelmemeleri hususunda uyarılmalı, semptomların sonlanmasından itibaren en az 28 gün geçtikten sonra bağış için kabul edilmelidir.
5. Ateş, boğaz ağrısı, öksürük ve solunum sıkıntısı gibi solunum yolu enfeksiyonu belirti ve bulguları olan hastalardan bağış kabul edilmemelidir.
6. COVID-19 hastasıyla teması olan kişilerden , temasın sonlanmasından sonra en az 28 gün süreyle (14 günlük maksimum kuluçka süresinin iki katı) hücre ve doku bağışı kabul edilmemelidir.
7. Bağışı ertelenen bağışçılara, ertelenen süre içinde potansiyel bağışçılarla temas etmemeleri konusunda bilgilendirme yapılmalıdır.
8. Bağışçının, COVID-19 ile uyumlu bağış sonrası gelişen yakınmalarını ve kanıtlanmış bir COVID-19 olgusu ile bağış öncesi temasını bildirmek için bir sistem oluşturulmalıdır.
9. Kan Bağışı sonrası:
 - a. Bağışçı, bağıştan önceki son 14 günlük dönemde temasta olduğu herhangi bir kişinin doğrulanmış COVID-19 tanısı aldığını öğrenmiş ve bunu bildirmiş ise,

b. Bağışçı, bağıştan sonraki ilk 14 günlük dönemde solunum yolu semptomlarının başladığını, ya da COVID-19 şüphesi nedeniyle kendisinden numune alındığını, ya da COVID-19 tanısının konduğunu bildirmiş ise,

- “Ulusal Hemovijilans Rehberi (Sürüm 2, Mart 2020)” nde yer alan “4.2.2. Kan Güvenliğini Tehdit Eden Diğer Durumlarda Kan Bağışçısından Hastaya İz Sürme” sürecine göre bağışçıdan hastaya iz sürme süreci başlatılmalıdır. Kullanılmayan bileşenler geri çağrılarak imha edilmeli, kan ve/veya kan bileşeni transfüzyonu gerçekleşmiş ise transfüzyon gerçekleşen hasta transfüzyon tarihinden itibaren 14 gün süre ile COVID-19 enfeksiyonu belirtileri açısından izlenmelidir.

Kan Merkezinde Enfeksiyon Kontrolü

Sağlık çalışanı

1. Çalışan sayısı mümkünse azaltılmalıdır.
2. Sağlık çalışanlarına COVID-19 belirtileri ve korunma yöntemleri hakkında periyodik eğitimler verilmeli ve verilen eğitimler kayıt altına alınmalıdır.
3. Eğitimler, Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yayımlanan rehber ve diğer materyaller ile uyumlu olmalıdır.
4. Solunum sistemi belirti ve bulgusu olan personel tıbbi maske takılarak COVID-19 açısından değerlendirilmek üzere COVID-19 rehberinde belirtildiği şekilde bir pandemi hastanesine gönderilmelidir.
5. Kan merkezlerinde çalışan personelde COVID-19 pozitifliği saptanması durumunda, diğer personelin yönetimi Teması Olan Sağlık Çalışanlarının Değerlendirilmesi algoritmasına göre ilgili bölüm tarafından planlanır. Hasta personel ile yakın temaslılar saptanıp İl Sağlık Müdürlüğüne takip edilir. Merkez, hizmet vermeye devam eder.
6. Sağlık çalışanı ve bağışçılar arasında en az 1 metre mesafe bulunması sağlanmalı, 1 m’den yakın mesafede yaklaşmak gerekirse tıbbi maske dışında sağlık çalışanı KKE (önlük, eldiven ve gözlük/yüz koruyucu) kullanılmalıdır. Kişisel koruyucu ekipmanlar giyilirken ve çıkartılırken kurallara uygun bir şekilde sırayla giymeye (önlük, maske, gözlük, yüz koruyucusu ve eldiven) ve çıkarmaya (eldiven, gözlük, yüz koruyucu, önlük, maske) dikkat edilmelidir. Özellikle maskenin odadan çıkınca, en son çıkartılması ve sonrasında el hijyeni uygulanması ihmal edilmemelidir.
7. Eldivenin doğru kullanımı çok önemlidir. Değiştirilmeyen eldivenler kontaminasyona yol açacağından hasta çevresine dokunmamaya ve el hijyenine özen gösterilmelidir. Eldiven giymeden önce ve çıkardıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır. El hijyeni en az 20 saniye süreyle su ve sabunla el yıkama ya da alkol içeren el antiseptiği ile el ovalama ile sağlanabilir.
8. Kullanılan eldiven, önlük, tıbbi maske ve tek kullanımlık yüz koruyucu tıbbi atık kutusuna atılmalıdır. Tek kullanımlık olmayan malzeme (gözlük ve yüz koruyucu) %70’lik alkol ile

dezenfekte edilerek tekrar kullanılabilir. Çok kullanımlık tekstil önlükler yıkanıp tekrar kullanılabilir.

9. Kan merkezine gelen tüm bağışçılar bekleme alanında her yöne aralarında en az 1 metre olacak şekilde yerleştirilmelidir.

Temizlik ve dezenfeksiyon

1. Her bağışçıdan sonra işlem yapılan alanda temizlik ve dezenfeksiyon yapılmalıdır.
2. Temizlik özellikle elle sık temas edilen yüzeylere yoğunlaşmalıdır. Su ve deterjanla temizlik sonrası hastane dezenfeksiyonunda tercih edilen bir dezenfektan kullanılarak yüzey dezenfeksiyonu sağlanabilir. 1/100 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) ya da klor tablet (ürün önerisine göre) kullanılabilir. Klor bileşikleri yüzeylerde korozyon oluşturabilir Dayanıklı yüzeyler için kullanılması önerilen bir dezenfektandır. Hasta çıkartıları ile kirlenmiş yüzeylerde 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) ya da klor tablet (ürün önerisine göre) kullanılır. Bu amaçla %70 lik alkol kullanılabilir. Dezenfektanın temizlenen yüzeyde en az 1 dakika kalması sağlanır.